

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΤΑ' ΛΑΒΕ

2

Night is the time to weep,
To wet with unseen tears
Those graves of Mem'ry, where sleep
The joys of other years.

(Montgomery)

Πόσο βαθιά αληθινά είναι τα λόγια αυτά του ποιητή!

«Εάν' η νύχτα ο καιρός για να κλαίς,
Νά ποτίζεις μ' αόρατα δάκρυα,
Παλιών χρόνων θαμμένες χαρές,
Που κοιμούνται στις Μνήμης μιάν άκρια».

Μεσάνυχτα! ολομόναχος... "Όλα κι όλοι κοιμούνται τριγύρω μου. Μόνος εγώ δεν κοιμούμαι... Γιατί; γιατί ίσα ίσα αυτή την ώρα ζω, ζω περισσότερο παρά κάθε άλλη... Μακριά από της μέρας τις μικροφροντίδες, τις έξωτερικές υπόθεσες, τις έννοιες, τις σκοτούρες, μαζεύεται η ψυχή μου, συγκεντρώνεται και ζει... ζει για τον εαυτό της; για τις χαρές της, για τις λύπες της; για τις αγάπες της... Και μέσ' από τώ βάθος της ανεβαίνει μιά μορφή, ποιά;... η δική σου! Γέρνω τώ κεφάλι μου τώ κουρασμένο πάνω στο χέρι, κλείνω τώ μάτια μου και ζεστή, χαρωπή, ολοζώντανη βλέπω μπροστά μου τή φροντινή σου τήν όψη... Δάκρυα ξαφνικά δροσίζουνε τή φλογισμένα μου τώ μάτια, κ' ένα - ένα περνάνε μπροστά μου τώ λόγια σου, όλα, όλα, όσα μου έχεις πει... Δένια πέντε τώρα μέρες περάσανε από τήν τελευταία, τήν αλησμόνητη, που για στεργή σ' είδα φορά... Έσθ' θά με ξέχασες ίσως κιόλας, μέσα στους συγγενείς σου και τους γνωστούς σου, στον τόπο σου τόν αγαπημένο... Μά εγώ; εγώ γυρνάω στά μέρη, που, μαζί σου πριν, έζησα τις πιο γλυκιές, τις πιο έντατικές στιγμές της Κι άφου κλάψω και τώ μάτια μου δροσιστούνε, ρωζώης μου, γυρνάω τώρα σάν ξένος, σά χυμένο... τώω δειλά τήν καρδιά μου: «Μά, τέλος πάντων, γιατί τρελάθηρες; τί μαγικά δύναμη είχε αυτή, που σ' έκοιμε νά ξεχάσεις κάθε άλλη σκέψη, κάθε άλλο πάλο;» Και οι παλμοί τής καρδιάς μου μου λένε, σιγά, σιγά, μά χτυπητά - χτυπητά: «Μήπως ξαίρω και γώ; άμορφες κοπέλλες έχω δει κι άλλες πολλές, κι άμορφότερες ίσως, πιο ψηλές, με πιο κόκκινα μάγουλα, με ξανθά, χρυσά μαλλιά... Μά τί θυγίρε; κ' αμιά ως τώρα δέν είχε για μένα τή γλώσσα, τήν έλξη, που τώ μάτια της τώ φροντερά χύσανε μέσα μου... Δέν είναι μόνο όλκιμα ή έλξη, που με τραβάει σάν τρελή σ' αυτό... Είναι και μιά ξαφνικά αποκάλυψη, πώς κείνο, που χρόνια και χρόνια ληχταρούσα να δω, μιά ψυχή, ένα νοϋ, που να με νιώθει, να με καταλαβαίνει, να έχει τις ίδιες σκέψες, τους ίδιους παλμούς με μένα, τώ τήρηκα ύστερ' από τόσον καιρού μάταια προσδοκία...» Και κλείνω πάλι τώ μάτια μου και σέ βλέπω κοντά μου, γυναίκα μου... Βλέπω τώ μάτια σου, τώ γεμάτα γλώσσα; να με κοιτάνε έκστατικά και να με ρωτάνε για τής επιστήμης τώ δύσκολα προβλήματα, για τής φύσης τώ αόρατα έρωτηματικά, για

τής ποιήσης τάνεξηγητα μυστήρια... Και μίν έχοντας καλύτερη απάντηση, να κλείνω μ' ένα παραδείσιο φιλή τάνοιγμένο σου ξαχαμένο στόμα... Μήπως πετιέμαι ξαφνικά μέσ' από τόνειρό μου! Και βρίσκομαι πάλι ολομόναχος, μεσάνυχτα περασμένα, μέσα στην κόμαρή ου' ολομόναχος; όχι! ή μικρή σου φωτογραφία — με τώ μικρό λουλουδάκι, που σιόλισες μ' αυτό τήν κουμπότροπα μου στην έκδρομή μας (ώ, θά τώ ξέχασες έσθ' από τώ άποκαίρο!), ξερό τώρα, χωρίς μυρουδιά, — ή μικρή σου φωτογραφία με κοιτάζει με τώ μάτια, τώ μάτια που με κοιτάζες μιά φορά. Και τήν άρπάζω, και τή σκεπάζω με φιλά, και κλαίγω, κλαίγω σά μικρό παιδάκι... Μά τί σ' ένδιαφέρουνε σένα όλ' αυτά;... Ζήσε έσθ' έντυχησμένη και ξέχασε τις παλιές ένθύμους....

ΣΤΟΥΡΟΣ ΒΡΑΔΥΝΟΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

— Γ. ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ: «Άσμα άσμάτων — Τό τραγούδι τής αγάπης» — μετάφραση μ' ένα σημείωμα, Δοχ. 1.25. — "Α δέν είταν ή περιφρημη μετάφραση του Κ. Φριλλίγγου που πρωτοτυπώθηκε στο «Νουμά» τού 1912 κ' έπειτα και σέ ξεχωριστό βιβλίο, ή Τσουκάλας, με τή φροντισμένη μετάφρασή του, θά πρόσφερε κάτι όπωσδήποτε αξιοσημείωτο στα νεοελληνικά γράμματα. Εδύναως, ή φιλότιμος νέος, που δειξε τόσα φιλολογικά χαρίσματα με τή μετάφρασή του, δέν περιορίστηκε στο «Άσμα άσμάτων», μά μιά έτοιμάζει καλοδουλεμένη μετάφραση του 'Ιερεμία, τού 'Ησαία και άλλων Έβραίων ποιητών. Άπό τόν «'Ιερεμία» τού Τσουκάλου δημοσιεύσαμε, για δέγμα, εδώ δυό «Φρήνους» λυρικάτατους:

Τώ σπλάχνα μου! τώ σπλάχνα μου! Πόσο βαθιά ή
(καρδιά μου)

πονάει και σπαρατάει...

Και να σωπάσω δέν μπορώ, γιατί δάκρυσες, ψυχή μου,
τό βόγγο τώ σαλπύγγωνε, τάλιλητο τής μάχης.

Ό συντριμμός στο συντριμμό κηρύχνηται τριγύρω,
γιατ' όλ' ή γή έρημώνεται κι άξαφνα κ' οι σπηνές μου
έρημωθήκανε, και τώ παραπετάσιματά μου

γιά μιά στιγμή...

"Ός τότε πιά τώ φλάμπουρο θά βλέπω και τόν ήχο
τής σαλπύγγας θάκούω;

Κοίταξα κ' είδα άμορφη τή γή κ' έρημωμένη,
κοιτάω και στους ουρανούς και δέν είχαν τώ φώς τους.

Είδα τώ όρη κ' έτρεμαν, τούς λόφους τρεμουλιάζαν.
Κοίταξα, κ' ένας άνθρωπος δέν είταν, κ' είχαν φύγει
και τώ πουλιά άπ' τόν ουρανό, και νά κ' έρημωμένος
κι ή Κάμμηλος, κ' οι κόλεις του βρίσκονταν γκρεμίσ-
ται άπ' τή ματιά του Κύριου, στο φλογερό θυμέ